

Yttrande granskning år 2019 av regionstyrelsen Rev 19-2019 och Rev 23-2019

Revisionen har den 9 april 2020 överlämnat två granskningsrapporter avseende granskning år 2019 av regionstyrelsen, "Regionstyrelsens ansvar som nämnd" och "Regionstyrelsens uppsiktsplikt 2019" till regionstyrelsen för yttrande. Regionens revisorer lämnar fyra rekommendationer. Regionstyrelsen yttrar sig nedan utifrån respektive rekommendation.

Säkerställ att styrelsen har ett tillräckligt tjänstepersonstöd. Inom flera områden är styrelsens system för styrning och kontroll för svagt utvecklade.

Regionstyrelsen vidtar följande åtgärder:

2019 var ett speciellt år med en ny förvaltningsorganisation och ny politisk organisation, mycket kraft har gått åt till att få praktiska rutiner att fungera, vilket har medfört att en del utvecklingsarbete har fått skjutas fram.

Regionstyrelsen har breddat kompetensen bland annat genom att anställa en jurist med beredningsansvar för ägarstyrningen av bolag och koordinator för att stärka samverkan med kommunerna.

Arbetet med att utveckla processer och rutiner samt utbildning gällande ärendeberedning kommer att fortsätta och är ett långsiktigt arbete. Kanslienheten har dessutom haft en påtaglig generationsväxling med ett stort antal nyrekryteringar, vilket också bidragit till att en del planerat utvecklingsarbete senarelagts.

Arbete har under våren 2020 skett för att förbättra processerna för planerings- och budgetarbetet vilket resulterat i en förändrad process inför 2021 års planeringsarbete med Regionplan och budget för 2022–2025 där ett av målen med de nya processerna är att de ska stärka förutsättningarna för regionplanens förverkligande. Arbete pågår även med att se över regionens styrmodell och styrande dokument i syfte att förstärka styrningen. Även det med sikte på nya arbetssätt inför 2022.

Säkerställ att de åtgärder som styrelsen vidtar är tillräckliga. Ställ krav på konsekvensbeskrivningar vid beslut om åtgärder. Vid avvikelser bör styrelsen ställa krav på att regiondirektören lämnar förslag på kompletterande åtgärder. Vid avvikelser måste styrelsen vara aktiv och besluta om åtgärder.

Regionstyrelsen vidtar följande åtgärder:

Omställningsplanen mot hållbar ekonomi togs fram under stor tidspress. Effekten av åtgärderna har legat omkring 50–60 procent och pandemin under våren 2020 har inneburit att arbetet med omställningsplanen har fått ännu lägre genomslag. En av bristerna i planen är att vissa av de i planen definierade åtgärderna inte ger den eftersökta effekten. Att omarbeta planen är än så länge inte aktuellt eftersom det skulle innebära svåra tidsförskjutningar och att organisationen tappar fokus. Kompenserande åtgärder behöver därför göras löpande i samband med genomförandet men inom ramen för de i planen gjorda politiska prioriteringarna. Styrelsen beslutade även i samband med första delårsrapporten, på grund av de effektavvikelser som rapporten visade på, att ge regiondirektören i uppdrag att återkomma med förslag till kompletterande beslut för att hantera den tidsmässiga förskjutningen i genomförandet av arbetet med den ekonomiska omställningsplanen med målet med att uppnå en ekonomi i balans 2022. För att ytterligare stärka regionens styrning ligger i uppdraget att se över regionens styrmodell även att söka former för en mer omedelbar åtgärdsinriktad uppföljning.

Om det är så att styrelsen bedömer att den inte klarar av att genomföra sitt uppdrag bör styrelsen vända sig till fullmäktige med förslag på åtgärder så att fullmäktige får möjlighet att ingripa.

Regionstyrelsen vidtar följande åtgärder:

Regionstyrelsen delar revisionens rekommendation att när styrelsen meddelar fullmäktige att den inte kommer klara av att genomföra sitt uppdrag inom givna ramar också bör bereda förslag för fullmäktige att ta ställning till.

Fortsätt arbetet med att utveckla uppsikten.

Regionstyrelsen vidtar följande åtgärder:

2019 präglades av anpassningar till regionbildningen och ett antal utvecklings- och förändringsarbeten genomfördes inom styrelsens förvaltning. Detta har medfört att utvecklingen av uppsikten fått stå tillbaka. Däremot görs årligen mindre korrigeringar i uppsiktsplanen i syfte att ständigt förbättra och utveckla uppsikten och rutinen för detta.

Regionstyrelsen instämmer i revisionens synpunkter på att det material som överlämnats till styrelsen, i vissa fall, varit för omfattande och varit obearbetat. Därför kommer ett mer omfattande utvecklingsarbete att påbörjas under hösten 2020 för att möta de synpunkter revisionen lämnat. Målet är att utveckla planen för att innehålla mer standardiserade och systematiska krav på dokumentation och uppföljning, samt krav på bearbetade underlag med tydligt förslag till ställningstagande.

Avseende den förstärkta uppsikten över regionens kommunala bolag ska regionstyrelsen enligt kommunallagen årligen fatta beslut och enligt fullmäktiges reglemente för regionstyrelsen senast den 30 juni. Sådant beslut fattades av regionstyrelsen den 1 juni 2020. Region Västerbotten ställer idag genom ett generellt ägardirektiv krav på sina hel- och majoritetsägda bolag att i årsredovisning, eller i särskild bolagsstyrningsrapport, årligen till regionstyrelsen lämna information om bland annat hur verksamheten bedrivits i enlighet med kommunalt ändamål.

Regionstyrelsen delar revisionens rekommendation att uppsikten över övriga nämnders arbete med målstyrning och intern kontroll behöver utvecklas. Inom intern kontroll sker ett arbete med att se över strukturerna för intern kontroll inklusive ett nytt årshjul för intern kontroll 2022. I arbetet ingår att förtydliga styrelsens respektive nämndernas roller och det kommer även resultera i en översyn av styrdokument för intern kontroll. På tjänstepersonsnivå har ett internkontrollnätverk bildats med representanter från samtliga förvaltningar för att bättre koordinera arbetet.

REGION VÄSTERBOTTEN

Peter Olofsson (S)
Regionstyrelsens ordförande

Kent Ehliasson
Regiondirektör